

УХВАЛА

27 квітня 2026 року

м. Київ

справа №855/2/26

адміністративне провадження №А/990/9/26

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду:

судді-доповідача – Кашпур О.В.,

суддів: Дашутіна І.В., Загороднюка А.Г., Смоковича М.І., Соколова В.М.,

перевірив **апеляційну скаргу** Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» на ухвалу Шостого апеляційного адміністративного суду від 16 березня 2026 року у справі № 855/2/26 (провадження А/990/9/26) з **позовом** Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» про припинення релігійної організації,

УСТАНОВИВ :

Державна служби України з етнополітики та свободи совісті в порядку статті 289-9 Кодекс адміністративного судочинства України (далі – КАС України) в електронній формі засобами ЄСІП звернулася до Шостого апеляційного адміністративного суду, як до суду першої інстанції, із позовом до Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ», у якому просить:

– припинити релігійну організацію «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» (ідентифікаційний код згідно ЄДРПОУ 13993497), зареєстровану 23 грудня 2003 року за адресою: Україна, 34700, Рівненська обл Рівненський р-н, місто Корець, вул. Київська, будинок 56, в результаті ліквідації.

Ухвалою Шостого апеляційного адміністративного суду від 23 лютого 2026 року відкрито провадження справі №855/2/26 за позовом Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» про припинення релігійної організації та призначено справу до розгляду у відкритому судовому засіданні на 18 березня 2026 року об 11:00 год.

Релігійною організацією «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» 11 березня 2026 року до Шостого апеляційного адміністративного суду подано **зустрічний позов**, в якому вона просить суд:

– визнати протиправними та скасувати рішення, прийняті та оформлені відповідно до наказу Державної служби України з етнополітики та свободи совісті від 24 липня 2025 року № Н-114/11 «Про проведення дослідження щодо питання наявності ознак афілійованості КОРЕЦЬКОГО СВЯТО-ТРОЇЦЬКОГО ЖІНОЧОГО СТАВРОПІГІЙНОГО МОНАСТІРЯ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена», а саме: результати дослідження щодо питання наявності ознак афілійованості КОРЕЦЬКОГО СВЯТО-ТРОЇЦЬКОГО ЖІНОЧОГО СТАВРОПІГІЙНОГО МОНАСТІРЯ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена №є118 від 17.10.2025 року;

– визнати протиправними та скасувати рішення, прийняті та оформлені відповідно до наказу Державної служби України з етнополітики та свободи совісті від 21 жовтня 2025 року №Н-163/11 «Про виявлення ознак афілійованості Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату» за підписом Голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті (ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ:43571959) ЄЛЕНСЬКОГО ВІКТОРА ЄВГЕНОВИЧА, а саме:

1. Затвердити такі ознаки афілійованості, виявлені за результатами дослідження щодо питання наявності ознак афілійованості Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена, розпочатого 2 липня 2025 року відповідно до наказу Державної служби України з етнополітики та свободи совісті від 2 липня 2025 року № Н-114/11 «Про проведення дослідження щодо питання наявності ознак афілійованості Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена», та завершеного 17 жовтня 2025 року:

1) Корецький Свято-Троїцький жіночий ставропігійний монастир Московського патріархату безпосередньо входить до структури (є частиною) Російської православної церкви, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій»;

2) у статуті Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату наявні ознаки входження до структури Російської православної церкви, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій»;

3) у рішеннях патріарха Московського і всієї Русі, Священного Синоду Російської православної церкви та у статуті Російської православної церкви, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», наявні ознаки щодо входження до її структури Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату та положення щодо права прийняття статутними органами управління Російської православної церкви рішень з канонічних і організаційних питань, які зобов'язальними для Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату;

4) Російська православна церква, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», через підлеглість канонічних та організаційних питань має можливість впливати на прийняття управлінських рішень та на діяльність Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату;

5) Російська православна церква, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», здійснює призначення керівниці Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату;

6) Російська православна церква, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», затверджує статус Корецького Свято-Троїцького жіночого ставропігійного монастиря Московського патріархату.

2.Відділу юридичного забезпечення та правової аналітики (Котилко Я. М.) вжити відповідно до законодавства заходів щодо припинення релігійної організації Корецький Свято-Троїцький жіночий ставропігійний монастир Московського патріархату як такої, керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка здійснювала або здійснює збройну агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України.

3. Організаційно-комунікаційному відділу (Гнаповський А. О.) протягом трьох днів забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Державної служби України з етнополітики та свобод совісті.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови (Войналович В. А.).

Ухвалою Шостого апеляційного адміністративного суду від 16 березня 2026 року зустрічну позовну заяву Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» до первісного позову Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» про припинення релігійної організації, **повернуто**.

24 березня 2026 року Релігійна організація «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» звернулася до Верховного Суду і апеляційною скаргою на ухвалу Шостого апеляційного адміністративного суду від 16 березня 2026 року справі №855/2/26 (провадження А/990/9/26). Скаржник просить скасувати оскаржуване судові рішення та направити справу до Шостого апеляційного адміністративного суду для продовження розгляду.

Протоколом автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 24 березня 2026 року для розгляду справи № 855/2/26 (провадження А/990/9/26) визначено склад колегії суддів: Кашпур О.В. – головуючий суддя (суддя-доповідач), судді: Дашутін І.В., Загороднюк А.Г., Смокович М.І., Соколов В.М.

У зв'язку із перебуванням судді-доповідача, а також членів колегії суддів у відпустці та відрядженні, також у зв'язку із проходженням підготовки для підтримання кваліфікації у Національній школі суддів України, питання про відкриття апеляційного провадження вирішується після їх повернення.

Відповідно до положень частини другої статті 292 КАС України Верховний Суд переглядає апеляційному порядку судові рішення апеляційних судів, ухвалені ними як судами першої інстанції.

Перевіривши апеляційну скаргу на відповідність вимогам процесуального закону, колегія суддів виходить з наступного.

Особливості провадження у справах за адміністративними позовами про припинення релігійної організації регулює стаття 289-9 КАС України, частина перша якої передбачає, що дія положень цієї статті поширюється на розгляд адміністративних справ про припинення релігійної організації, передбаченого законом.

Згідно із частиною шостою вказаної статті судом апеляційної інстанції в адміністративній справі передбаченій частиною першою цієї статті, є Верховний Суд у складі колегії Касаційного адміністративного суду не менше ніж із п'яти суддів.

Згідно із частиною першою статті 300 КАС України за відсутності підстав для залишення апеляційної скарги без руху, повернення апеляційної скарги чи відмови у відкритті апеляційного провадження суд апеляційної інстанції постановляє ухвалу про відкриття апеляційного провадження у справі.

З огляду на те, що апеляційна скарга за формою та змістом відповідає вимогам статті 296 КАС України подана з дотриманням строків на апеляційне оскарження, передбачених статтею 289-9 КАС України колегія суддів вважає, що наявні підстави для відкриття провадження в цій справі.

Підстав для залишення апеляційної скарги без руху, повернення апеляційної скарги чи відмови у відкритті апеляційного провадження не встановлено.

Частиною третьою статті 289-9 КАС України передбачено, що у разі відкриття провадження адміністративній справі, зазначеній у частині першій цієї статті, або апеляційного провадження у такій справі та призначення судового засідання відповідний суд протягом трьох днів повідомляє про це позивача і зобов'язує його опублікувати відповідне оголошення у порядку, передбаченому частиною п'ятою цієї статті.

Згідно з частиною п'ятою статті 289-9 КАС України оголошення про відкриття провадження адміністративній справі, зазначеній у частині першій цієї статті, або апеляційного провадження у такій справі та призначення судового засідання, постановлення судом першої інстанції ухвали, яка підлягає апеляційному оскарженню, чи про завершення розгляду справи шляхом ухвалення рішення суду разом із копією відповідного судового рішення чи судової повістки оприлюднюється на веб-порталі судової влади України, а також на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, або органу, уповноваженого здійснювати реєстрацію статуту (положення) відповідної релігійної організації.

Через три дні з дня оприлюднення такого оголошення вважається, що учасники справи і всі заінтересовані особи належним чином повідомлені про судовий розгляд такої справи, дату, час і місце судового засідання, ухвалення і зміст оприлюдненого судового рішення у ній.

Ураховуючи наведене, позивача належить зобов'язати опублікувати оголошення про відкриття провадження у цій адміністративній справі на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, або органу, уповноваженого здійснювати реєстрацію статуту (положення) відповідної релігійної організації, а також проінформувати суд про виконання такого обов'язку.

Керуючись статтями 289-9, 296, 300, 304 КАС України,

УХВАЛИВ:

Відкрити апеляційне провадження за апеляційною скаргою Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» на ухвалу Шостого апеляційного адміністративного суду від 16 березня 2026 року у справі № 855/2/26 (провадження А/990/9/26) за позовом Державної служби України з етнополітики та свободи совісті до Релігійної організації «КОРЕЦЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СТАВРОПІГІЙНИЙ МОНАСТИР МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ» про припинення релігійної організації.

Витребувати із Шостого апеляційного адміністративного суду справу № 855/2/26 (провадження А/990/9/26).

Надіслати учасникам справи копію цієї ухвали, в порядку встановленому статтею 251 КАС України.

Позивачу встановити строк для подачі відзиву на апеляційну скаргу у десять днів з дня вручення копії цієї ухвали та роз'яснити, що до відзиву додаються докази надсилання (надання) його копій та доданих до нього документів іншим учасникам справи.

Опублікувати оголошення про відкриття провадження у цій адміністративній справі на веб-порталі судової влади України.

Зобов'язати Державну службу України з етнополітики та свободи совісті опублікувати оголошення про відкриття апеляційного провадження у цій адміністративній справі № 855/2/26 (провадження А/990/9/26) на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, або органу, уповноваженого здійснювати реєстрацію статуту (положення) відповідної релігійної організації.

Зобов'язати Державну службу України з етнополітики та свободи совісті невідкладно повідомити Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду про опублікування оголошення про відкриття апеляційного провадження у адміністративній справі № 855/2/26 (провадження А/990/9/26).

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання та оскарженню не підлягає.

Суддя-доповідач:

О. В. Кашпур

Судді:

І. В. Дашутін

А. Г. Загороднюк

М. І. Смокович

В. М. Соколов